

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

111773

وزارت علوم و تحقیقات و فناوری

دانشگاه علوم و فنون مازندران

کتابخانه مرکزی

دانشگاه مازندران

موزه مازندران - سازه

عنوان

بررسی فنی دستورالعمل مجازی لرزه‌های ساختمان‌ها موجود

اسم نویسنده

دکتر مرتضی حسینی بیگی

دکتر علیرضا قدرتی (سرپرست)

دانشگاه

مجد زما

۱۱۱۷۷۳

ممدوسپاس ایزدمنان را سزاست که انسان جاهل را روح معرفت و دانش دمید.
باتقدیم برترین سپاسها به مضر استادبزرگوار
جناب آقای دکتر مرتضی مسینعلی بیگی و جناب آقای دکتر غلامرضا قدرتی امیری که
درطول این پژوهش بنده را یاری و راهنمایی نمودند و ازهیچ گونه لطف و مرممتی دریغ
ننمودند که بدون کمک ایشان امکان انجام این پروژه دراین بازه زمانی عملا ممکن نبود.

ازکلیه عزیزانی که بنموی درانجام این رساله مرایاری نمودند
کمال تشکر و قدردانی را دارم .

۳۸۸ / ۲ / ۵

ممدفرمانی

فردادماه ۱۳۸۳

۱۱۱۷۷۳

تقدیم بہ

پدر عزیز

مادر کرامت

۱	فصل اول - مقدمه
۲	۱-۱- تاریخچه مبحث بهسازی
۲	۲-۱- مروری بر روش های بهسازی
۳	۳-۱- مروری بر فصول رساله
۴	فصل دوم - بررسی علل خرابی ساختمان های بتنی و روش های بهسازی
۶	۱-۲- بهسازی کلی سازه
۶	۱-۱-۲- اضافه کردن دیوار برش بتن مسلح
۹	۲-۱-۲- اضافه کردن دیوار برشی با مصالح بنایی
۱۲	۳-۱-۲- اضافه کردن دیوار جناحین
۱۳	۴-۱-۲- دیوار برشی پیش ساخته
۱۴	۵-۱-۲- استفاده از سیستم قاب مهار بندی هم محور CBF
۱۷	۶-۱-۲- سیستم قاب مهار بندی برون محوری EBF
۱۸	۷-۱-۲- تقویت فونداسیون ها
۲۱	۲-۲- بهسازی موضعی اعضا
۲۱	۱-۲-۲- ستون ها
۲۳	۱-۱-۲-۲- جکت بتنی
۲۶	۲-۱-۲-۲- جکت فولادی
۲۷	۳-۱-۲-۲- ورق پوش فولادی
۲۷	۴-۱-۲-۲- استفاده از جکت الیاف کربن FRP
۲۹	۲-۲-۳- تیرها
۳۰	۱-۲-۲-۲- جکت بتنی
۳۱	۲-۲-۲-۲- مرمت باربری قائم تیرها
۳۳	۳-۲-۲-۲- تقویت با ورق فولادی
۳۳	۴-۲-۲-۲- تقویت با استفاده از الیاف کربنی FRP
۳۳	۳-۲-۲- اتصال تیر و ستون

۳۵	۱-۳-۲-۲- جکت بتن مسلح
۳۷	۲-۳-۲-۲- تکنیک کوژ
۳۷	۳-۳-۲-۲- تقویت با ورق فولادی
۳۷	۴-۳-۲-۲- تقویت با استفاده از الیاف کربن
۳۹	۴-۲-۲- دیوار برشی
۳۹	۱-۴-۲-۲- افزایش ابعاد دیوار برشی
۴۰	۲-۴-۲-۲- جکت فولادی
۴۲	۳-۴-۲-۲- استفاده از الیاف کربن
۴۳	۵-۲-۳- دال ها
۴۵	۵-۱-۲-۲- افزایش ضخامت دال
۴۵	۳-۵-۲-۲- تقویت اتصال دال به دیوار
۴۸	فصل سوم - مراحل مختلف بهسازی
۴۸	۱-۳- تعاریف و مفاهیم اولیه
۴۸	۲-۳- سطوح عملکرد اجزای سازه ای
۴۹	۳-۳- سطوح عملکرد اجزای غیر سازه ای
۵۰	۴-۳- سطوح عملکرد کل ساختمان
۵۱	۵-۳- هدف بهسازی
۵۲	۶-۳- ملزومات اولیه طرح بهسازی
۵۵	۷-۳- اعضای سازه ای اصلی و غیر اصلی
۵۵	۸-۳- رفتار اجزای سازه
۵۸	۹-۳- مقاومت مصالح
۵۹	۱۰-۳- سطوح اطلاعات
۵۹	۱۱-۳- ضریب آگاهی
۶۰	۱۲-۳- ظرفیت اجزای سازه
۶۱	۱۳-۳- روش های تحلیل سازه
۶۱	۱-۱۳-۳- تحلیل استاتیکی خطی
۶۲	۲-۱۳-۳- تحلیل دینامیکی خطی
۶۲	۳-۱۳-۳- تحلیل استاتیکی و دینامیکی غیر خطی
۶۸	۱-۳-۱۳-۳- محاسبه زمان تناوب اصلی موثر
۶۸	۲-۳-۱۳-۳- برآورد نیروها و تغییر شکل ها

۷۶	۴-۱۳-۳- تحلیل دینامیکی غیر خطی
۷۶	۱۴-۳- مدلسازی
۷۶	۱-۱۴-۳- مدلسازی قابهای خمشی بتن مسلح تیر- ستونی
۷۶	۱-۱-۱۴-۳- مقاومت
۷۷	۲-۱-۱۴-۳- سختی
۷۹	۳-۱-۱۴-۳- معیار پذیرش
۸۷	۱۷-۳- مدلسازی دیوارهای برشی

فصل چهارم : مشخصات ساختمان مورد مطالعه ، مدلسازی و تحلیل

۹۷	۱-۴- کلیات ساختمان
۱۰۰	۲-۴- مراحل گام به گام مدلسازی ساختمان برای بهسازی
۱۰۶	۳-۴- حالات حدی و نسبتهای ظرفیت
۱۰۷	۴-۴- روشهای تحلیل سازه
۱۱۰	۵-۴- تجزیه و تحلیل نتایج آنالیزها

فصل پنجم - بهسازی ساختمان موجود

۱۱۸	۱-۵- مقدمه
۱۱۹	۲-۵- محاسبات طراحی دیوارهای برشی
۱۲۵	۳-۵- ارزیابی ساختمان مقاوم شده
۱۲۷	۴-۵- وضعیت پی و ارزیابی آن
۱۲۷	۵-۵- بهسازی پی
۱۲۹	۶-۵- مشخصات پی ساختمان موجود
۱۳۰	۷-۵- تقویت پی موجود

فصل ششم - نتیجه گیری و پیشنهادات

۱۳۶	۱-۶- نتیجه گیری
۱۳۷	۲-۶- پیشنهادات

مراجع و منابع

۱۳۹

فهرست علائم و نشانه ها

علائم	
A_{cv}	سطح مقطع خالص مقطع بتنی، رابطه (۳-۵)
A_g	سطح مقطع ستون و دیوار بتنی، جدول (۱۱-۳)
A_s	سطح مقطع فولاد کششی، جدول (۱۱-۳)
A_w	سطح مقطع جان تیر، جدول (۱۱-۳)
C_0	ضریب اصلاح برای ارتباط تغییر مکان طیفی سیستم یک درجه آزادی به تغییر مکان سیستم چند درجه آزادی، رابطه (۲-۳)
C_1	ضریب اصلاح برای اعمال تغییر مکان های غیر ارتجاعی، رابطه (۵-۳)
C_2	ضریب اصلاح برای اعمال اثرات کاهش سختی و مقاومت اعضای سازه ای بر پاسخ تغییر مکان حداکثر به دلیل رفتار چرخشی آنها، رابطه (۲-۳)
C_3	ضریب اصلاح برای اعمال شرایط $P\Delta$ ، رابطه (۶-۳)
C_m	ضریب اصلاح برای اعمال اثر مودهای بالاتر، رابطه (۵-۳)
CP	سطح عملکرد آستانه فروریزش، شکل (۴-۳)
E_c	ضریب ارتجاعی بتن، رابطه (۱-۵) و جدول (۱۱-۳)
E_D	سطح محصور در منحنی هیستریزیس، (رابطه ۹-۳)
E_s	ضریب ارتجاعی فولاد، جدول (۱۱-۳)
I_g	ممان اینرسی کل مقطع بتنی، جدول (۱۱-۳)
I	ممان اینرسی عضو، رابطه (۱۱-۳)
IO	سطح عملکرد قابلیت استفاده بی وقفه، شکل (۴-۳)
J	ضریب مورد استفاده در تحلیل های خطی جهت تخمین نیروی منتقله به اجزای کنترل شونده توسط نیرو، رابطه (۱۷-۳)
K_e	سختی جانبی مؤثر برای تحلیل استاتیکی غیر خطی، رابطه (۱-۳)
K_i	سختی جانبی ارتجاعی برای تحلیل استاتیکی غیر خطی، رابطه (۱-۳)
L	طول تیر، رابطه (۱-۲) و (۲-۲)

سطح عملکرد ایمنی جانی ، شکل (۳-۴)	LS
لنگر خمشی مقطع ، رابطه (۱-۲) و (۲-۲)	M
ماتریس جرم ، رابطه (۳-۳)	[M]
لنگر خمشی طراحی مقطع ، جدول (۱-۵)	M_U
ضریب جرم مؤثر در مود اول ، رابطه (۴-۴)	PM_1
نیروی محوری طراحی مقطع ، جدول (۱-۵)	P_U
مقاومت مورد انتظار جز در سطح عملکرد مورد نظر، فصل سوم صفحه ۶۰	Q_{CE}
کرانه پایین مقاومت جز در سطح عملکرد مورد نظر، فصل سوم صفحه ۶۰	Q_{CL}
تلاش طراحی ناشی از نیروی زلزله ، رابطه (۴-۱۶)	Q_E
تلاش طراحی ناشی از بارهای ثقلی ، رابطه (۴-۱۶)	Q_G
تلاش طراحی ناشی از بارهای ثقلی و نیروی زلزله ، رابطه (۳-۱۶)	Q_{UD}
نسبت مقاومت ارتجاعی مورد نیاز به مقاومت تسایم، رابطه (۳-۵)	R
ضریب اصلاح ، رابطه (۳-۱۲)	SR_A
ضریب اصلاح ، رابطه (۳-۱۳)	SR_V
زمان تناوب اصلی مؤثر ، رابطه (۳-۱)	T_e
زمان تناوب اصلی ساختمان ، رابطه (۳-۱)	T_i
نیروی برشی ، رابطه (۱-۲) و (۲-۲)	V
نیروی برشی طراحی مقطع ، جدول (۱-۵)	V_U
مقاومت تسلیم ساختمان در جهت مورد بررسی در تحلیل استاتیکی غیر خطی ، رابطه (۳-۵)	V_y
وزن کل ساختمان ، رابطه (۳-۱۴)	W
قطر آرماتور ، رابطه (۱-۱) پیوست	d_b
مقاومت مشخصه ۲۸ روزه بتن ، رابطه (۵-۳)	f_c
تنش تسلیم آرماتور ، رابطه (۵-۴)	f_y
ارتفاع تیر ، رابطه (۱-۲) و (۲-۲)	h
طول مفصل پلاستیک ، رابطه (۱-۱) پیوست	l_p
طول مفصل پلاستیک ، رابطه (۲-۳)	l_w

ضریب اصلاح مورد استفاده در معیار پذیرش اعضا و اجزای کنترل شونده	m
توسط تغییر شکل، مبین قابلیت شکل پذیری عضو، دابطه (۱۸-۳)	
جرم طبقه i ام ، رابطه (۴-۳)	m_i
نسبت سختی مماسی در ناحیه پس از جاری شدن به سختی مؤثر، رابطه (۶-۳)	α
میرایی مؤثر در هر واحد اتلاف انرژی ، رابطه (۸-۳)	β_{eff}
تغییر مکان هدف ، رابطه (۲-۳)	δ_i
شکل مود در طبقه i ام ، رابطه (۳-۳)	$\phi_{1,i}$
ضریب کاهش مقاومت بتن ، رابطه (۳-۵)	ϕ_c
ضریب کاهش مقاومت فولاد ، رابطه (۴-۵)	ϕ_s
ضریب مود اول ، رابطه (۱۵-۳)	γ_1
ضریب آگاهی ، جدول (۳-۳)	κ

فصل سوم

۵۲	جدول (۱-۳) : تعیین سطوح خطر و هدف بهسازی
۵۷	جدول (۲-۳) : دسته بندی رفتار اعضای سازه
۶۰	جدول (۳-۳) : ضرایب آگاهی با توجه به سطوح عملکرد
۶۰	جدول (۴-۳) : اطلاعات لازم برای محاسبه ظرفیت اجزای سازه در تحلیل های خطی
۶۱	جدول (۵-۳) : اطلاعات لازم برای محاسبه ظرفیت اجزای سازه در تحلیل های غیر خطی
۶۹	جدول (۶-۳) : مقدار ضریب C_0
۷۰	جدول (۷-۳) : مقادیر ضریب C_2
۷۴	جدول (۸-۳) : تعیین نوع سازه
۷۴	جدول (۹-۳) : تعیین مقادیر K
۷۵	جدول (۱۰-۳) : مقادیر حداقل S_{FR}
۷۷	جدول (۱۱-۳) : مقادیر سختی های مؤثر
۸۲	جدول (۱۲-۳) : معیارهای کمی پذیرش برای روشهای خطی - تیرهای بتن مسلح
۸۳	جدول (۱۳-۳) : معیارهای کمی پذیرش برای روشهای خطی - ستونهای بتن مسلح
۸۵	جدول (۱۴-۳) : پارامترهای مدلسازی و معیار پذیرش برای روشهای غیرخطی - تیرهای بتن مسلح
۸۶	جدول (۱۵-۳) : پارامترهای مدلسازی و معیارپذیرش برای روشهای غیرخطی - ستونهای بتن مسلح
۹۰	جدول (۱۶-۳) : معیارهای کمی پذیرش برای روشهای خطی - اعضای کنترل شونده با خمش
۹۱	جدول (۱۷-۳) : معیارهای کمی پذیرش برای روشهای خطی - اعضای کنترل شونده با برش
۹۳	جدول (۱۸-۳) : پارامترهای مدلسازی برای روشهای غیرخطی - اعضای کنترل شونده با خمش
۹۴	جدول (۱۹-۳) : پارامترهای مدلسازی برای روشهای غیرخطی - اعضای کنترل شونده با برش

فصل چهارم

- ۱۰۱ جدول (۱-۴): مشخصات تیرها
- ۱۰۲ جدول (۲-۴): مشخصات ستون ها
- ۱۰۴ جدول (۳-۴): پارامتر های مدلسازی و معیارهای پذیرش تیرها
- ۱۰۵ جدول (۴-۴): پارامتر های مدلسازی و معیارهای پذیرش ستون ها
- ۱۰۵ جدول (۵-۴): مشخصات پنج مود اول سازه
- ۱۰۸ جدول (۶-۴): مشخصات رکورد های مورد استفاده
- ۱۱۰ جدول (۷-۴): نتایج آنالیز های ثقلی و دینامیکی غیر خطی

فصل پنجم

- ۱۲۸ جدول (۱-۵): نیروهای طراحی، یوار برشی
- ۱۳۴ جدول (۲-۵): مشخصات پنج مود اول سازه بعد از مقاوم سازی

فصل دوم

۶	شکل (۱-۲): بهسازی کلی سازه
۶	شکل (۲-۲): بهسازی موضعی اعضاء سازه
۸	شکل (۳-۲): اضافه کردن دیوار برشی
۱۱	شکل (۴-۲): مقاوم سازی میانقاب
۱۲	شکل (۵-۲): نحوه اتصال میانقاب و ستون
۱۳	شکل (۶-۲): انواع دیوارهای جناحین
۱۳	شکل (۷-۲): دیوار برشی پیش ساخته
۱۵	شکل (۸-۲): استفاده از مهاربندی های فلزی در ساختمان های بتنی
۱۶	شکل (۹-۲): نحوه اتصال مهاربند هم محوره قاب بتنی
۱۷	شکل (۱۰-۲): کاربرد مهاربند های خروج از مرکز در سازه های بتنی و نحوه اتصال آن به قاب
۱۹	شکل (۱۱-۲): افزایش ابعاد فونداسیون
۲۰	شکل (۱۲-۲): نحوه بکارگیری پروفیل در فونداسیون
۲۰	شکل (۱۳-۲): جزییات تقویت دیوار زیر فونداسیون
۲۲	شکل (۱۴-۲): شکست خمشی ستون
۲۲	شکل (۱۵-۲): شکست خمشی ستون
۲۳	شکل (۱۶-۲): پدیده ستون کوتاه
۲۵	شکل (۱۷-۲): جکت یک طرفه ستون
۲۶	شکل (۱۸-۲): جکت چهارطرفه ستون
۲۶	شکل (۱۹-۲): جکت فولادی ستون بتن مسلح
۲۷	شکل (۲۰-۲): ورق پوش فولادی ستون بتن مسلح
۲۸	شکل (۲۱-۲): روشهای مختلف استفاده از الیاف کربن در بهسازی ستون
۲۹	شکل (۲۲-۲): ترک های خمشی در تیر
۲۹	شکل (۲۳-۲): شکست برشی - خمشی

- شکل (۲-۲۴): ترک خمشی در تکیه گاه ۳۰
- شکل (۲-۲۵): شکست برشی در محل تیر فرعی ۳۰
- شکل (۲-۲۶): شکست در تیرهای متصل به دیوار برشی ۳۰
- شکل (۲-۲۷): جکت بتنی یک طرفه تیر بتنی ۳۲
- شکل (۲-۲۸): جکت چهارطرفه تیر بتنی ۳۲
- شکل (۲-۲۹): استفاده از FRP برای بهسازی تیر ۳۳
- شکل (۲-۳۰): انواع خرابی در اتصالات ۳۴
- شکل (۲-۳۱): جکت بتنی اتصال تیر به ستون ۳۶
- شکل (۲-۳۲): تقویت برشی اتصال ۳۶
- شکل (۲-۳۳): تکنیک کوژ ۳۸
- شکل (۲-۳۴): ورق پوش فولادی اتصال ۳۸
- شکل (۲-۳۵): استفاده از FRP در بهسازی اتصالات ۳۸
- شکل (۲-۲۶): شکست برشی دیوار برشی ۴۰
- شکل (۲-۲۷): افزایش ابعاد دیوار برشی ۴۲
- شکل (۲-۲۸): استفاده از صفحات کامپوزیت و بهسازی دیوارهای برشی ۴۳
- شکل (۲-۲۹): خرابی در دال ۴۴
- شکل (۲-۴۰): خرابی ناشی از برش پانچ در دال ۴۴
- شکل (۲-۴۱): افزایش ضخامت دال ۴۵
- شکل (۲-۴۲): تقویت اتصال دال به دیوار ۴۶

فصل سوم

- شکل (۳-۱): منحنی رفتار اعضای شکل پذیر ۵۶
- شکل (۳-۲): منحنی رفتار اعضای نیمه شکل پذیر ۵۶
- شکل (۳-۳): منحنی رفتار اعضای ترد ۵۶
- شکل (۳-۴): منحنی رفتار اعضای سازه و پارامترهای مدلسازی ۵۸
- شکل (۳-۵): مقایسه روشهای خطی و غیر خطی ۶۲
- شکل (۳-۶): نحوه توزیع بار جانبی ۶۳

۶۴	شکل (۷-۳): بارگذاری در آنالیز استاتیکی غیر خطی
۶۵	شکل (۸-۳): تغییرات ضریب شکل پذیری با ارتفاع
۶۵	شکل (۹-۳): تغییرات برش پایه با زمان تناوب سازه
۶۸	شکل (۱۰-۳): منحنی ساده شده نیرو - تغییر مکان
۷۲	شکل (۱۱-۳): منحنی ظرفیت
۷۲	شکل (۱۲-۳): طیف ارتجاعي در دستگاه مختصات تغییر مکان شتاب
۷۳	شکل (۱۳-۳): تقریب منحنی ظرفیت سازه به صورت دو خطی
۷۳	شکل (۱۴-۳): منحنی هیستریزس رفتار سازه
۷۴	شکل (۱۵-۳): طیف ADRS کاهش یافته
۷۵	شکل (۱۶-۳): تعیین حداکثر تغییر مکان سازه
۸۰	شکل (۱۷-۳): مقایسه رفتار خطی و غیر خطی

فصل چهارم

۹۷	شکل (۱-۴): پلان سازه
۹۸	شکل (۲-۴): مقطع ستون ها
۹۸	شکل (۳-۴): پلان طبقات
۹۹	شکل (۴-۴): مشخصات محورها
۹۹	شکل (۴-۵-الف): نامگذاری تیر های طبقه همکف
۱۰۰	شکل (۴-۵-ب): نامگذاری تیر های طبقات
۱۰۶	شکل (۶-۴): نمایش حالات حدی
۱۰۸	شکل (۷-۴): شتاب مبنای طرح برای تهران
۱۰۸	شکل (۸-۴): رکوردهای مورد استفاده
۱۱۲	شکل (۹-۴): نمایش حالات حدی تحت بارهای ثقلی
۱۱۳	شکل (۱۰-۴): نمایش حالات حدی تیرها تحت رکورد طبس در جهت ۱
۱۱۴	شکل (۱۱-۴): نمایش حالات حدی ستون ها تحت رکورد طبس در جهت ۱
۱۱۵	شکل (۱۲-۴): نمایش حالات حدی دررفت در راستای بلند سازه تحت رکورد طبس در جهت ۱

فصل پنجم

۱۱۹	شکل (۱-۵): محل قرار گیری دیوار برشی
۱۲۳	شکل (۲-۵): مشخصات ستون جکت شده در بالا
۱۲۴	شکل (۳-۵): مشخصات ستون جکت شده در پایین
۱۲۶	شکل (۴-۵): مقایسه حالات حدی تیرها
۱۲۹	شکل (۵-۵): مشخصات پی موجود
۱۳۱	شکل (۶-۵): آرماتور مورد نیاز در پایین پی در جهت کوتاه
۱۳۲	شکل (۷-۵): آرماتور مورد نیاز در بالای پی در جهت کوتاه
۱۳۳	شکل (۸-۵): آرماتور مورد نیاز در پایین پی در جهت بلند
۱۳۴	شکل (۹-۵): آرماتور مورد نیاز در بالای پی در جهت بلند

اشکال پیوست ۱

۶	شکل (۱-۱-پ): مدل چرخش خمشی
۷	شکل (۲-۱-پ): مؤافه های اصلی برای مدل چرخش خمشی
۷	شکل (۳-۱-پ): روابط بین ممان - انحنا
۷	شکل (۴-۱-پ): مؤلفه های تیر با مفصل پلاستیک
۸	شکل (۵-۱-پ): مدل ناحیه پلاستیک
۹	شکل (۶-۱-پ): مدل اجزاء محدود برای تحلیل تیرها
۱۱	شکل (۷-۱-پ): سطح تسلیم P-M-M در بتن
۱۲	شکل (۸-۱-پ): دیوار برشی سه بعدی
۱۳	شکل (۹-۱-پ): مقایسه خطاها در محاسبه سختی خمشی
۱۴	شکل (۱۰-۱-پ): تیرهای متصل به دیوار
۱۴	شکل (۱۱-۱-پ): منحنی رفتار هیستریزس بتن

چکیده

در طی چند سال اخیر با پیشرفت روز به روز علم مهندسی زلزله و تحولاتی که در این زمینه به وقوع پیوسته است ، بحث بهسازی ساختمان های موجود که با آیین نامه های قدیمی طراحی لرزه ای ، طراحی گشته اند ، بسیار متداول شده است. از آنجا که بسیاری از سازه های مهم مورد استفاده براساس آیین نامه های قدیمی طرح و اجرا شده اند و این موضوع که شاید این ساختمان ها ضوابط سازه های مقاوم در برابر زلزله را برآورده نکرده و هنگام وقوع زلزله خراب گردند ، نگرانی متولیان امر را به خصوص در مورد سازه های با اهمیت زیاد مثل بیمارستان ها و مراکز دولتی به شدت زیاد کرده است.

در این رساله ساختمان های بتنی بر اساس آیین نامه های FEMA-273/356 تشریح شده و روش های مختلف بهسازی سازه های فوق مورد بحث قرار گرفته و به عنوان نمونه ساختمان احداث شده متعارف قدیمی بر اساس مطالب عنوان شده بررسی گردیده است.

سازه فوق براساس آیین نامه های FEMA-273/356 و «دستورالعمل بهسازی لرزه ای ساختمان های موجود» مورد ارزیابی لرزه ای قرار گرفت. با ارزیابی سازه فوق مشخص شد که تغییر شکل اکثر تیرها و تعدادی از ستون ها و همچنین تغییر مکان نسبی تعدادی از طبقات از ظرفیت مجاز بیشتر می باشد و سازه فوق تخریب می گردد ، لذا تصمیم به بهسازی ساختمان فوق گرفته شد.

با توجه به نتایج بدست آمده ، سازه فوق با اضافه کردن چهار دیوار برشی بهسازی گشت و مشاهده شد تحت این روش ، تغییر شکل تیرها و ستونها کاهش یافته و کمتر از حد مجاز شده دریافت طبقات نیز کاهش می یابد و سازه ، معیارهای آیین نامه های فوق را برآورد می کند، همچنین پی سازه فوق نیز ارزیابی و بهسازی گردید.

کلید واژه ها : بهسازی لرزه ای ، ساختمانهای متعارف ، طراحی بر اساس عملکرد، سطوح عملکرد قاب بتنی

تیر - ستونی

فصل اول

مقدمه

فصل اول - مقدمه

۱-۱- تاریخچه مبحث بهسازی

دنیا در طول تاریخ شاهد نابودی شهرها و حتی بعضی از تمدنهای خود در اثر زلزله بوده است. ابعاد فاجعه بار اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، سیاسی و ... یک زلزله کوتاه مدت چند ثانیه ای، می تواند حاکم بر سرنوشت چند نسل باشد.

در طی چند دهه گذشت با پیشرفت علم مهندسی زلزله و تحولاتی که در این زمینه شاهد آن بوده ایم، تغییرات زیادی در آیین نامه های مختلف طراحی لرزه ای بوجود آمده است. افزایش اطلاعات در مورد نحوه رفتار ساختمانها در زلزله که از طریق تحقیقات و تجارت زلزله های گذشته به دست آمده باعث نگرانی در مورد وضعیت لرزه ای ساختمانهای موجود که با آیین نامه های گذشته طرح و اجرا شده اند گشته است. جهت حل این مشکل در چند سال اخیر محققان و موسسات زیادی روی این مسئله شروع به کار تحقیقاتی نموده اند و نتایج تحقیقات خود را در اختیار عموم قرار داده اند که از معروف ترین این موسسات Federal Emergency Management Agency است که مطالعات خود را در غالب گزارشات FEMA منتشر می کند. اولین نشریه ای که موسسه برای بررسی آسیب منتشر شد. این موسسه بعد از نشر این گزارش، نشریات FEMA274, FEMA356, FEMA357 را در ادامه این تحقیقات منتشر نمود که این چهار گزارش پایه آیین نامه های طرح بهسازی در جهان می باشد.

از طرف دیگر موسسه Applied Technology Council در سال ۱۹۹۶ با انتشار گزارش ATC 40 در دو جلد گام مهمی در پیشبرد این موضوع ایفا کرد.

در ایران نیز در سال ۱۳۷۹ پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله مجری طرح تدوین آیین نامه طرح بهسازی لرزه ای شناخته شد. موسسه فوق در خرداد ماه سال ۱۳۸۱ نسخه اولیه گزارش خود را با نام دستورالعمل بهسازی لرزه ای ساختمانهای موجود منتشر نمود.

آنچه که مشخص است این موضوع است که بحث بهسازی لرزه ای ساختمانهای موجود و آسیب دیده در دنیا یک بحث نوپا و جدید است و به مطالعات و تحقیقات زیادی بر روی این موضوع نیاز دارد و هنوز نمی توان تحقیقات فوق را کافی دانست.

این رساله بر این اصل بنا شده است که شخص مطالعه کننده دارای حداقل آگاهی از مبانی آیین نامه های FEMA بوده و مطالب ذکر شده از آیین نامه های فوق صرفا جهت یادآوری مطالب نه یادگیری آنها می باشد.

همچنین در نمونه های موردی که در این پایان نامه مورد بررسی قرار می گیرد، تنها به موارد سازه ای ساختمان پرداخته می شود و مبنای ژئوتکنیک و تحلیل ریسک مسئله خارج از حوضه این رساله می باشد.

۲-۱- مروری بر روش های بهسازی

به طور کلی دو روش ارزیابی کمی و ارزیابی کیفی برای بهسازی ساختمان های موجود وجود دارد که بهترین و کاملترین روش ، ارزیابی کمی می باشد . در انجام این پایان نامه از این روش استفاده شده است و روش دوم و خصوصیات آن خارج از این بحث می باشد.

۳-۱- مروری بر مطالب فصول رساله

در این رساله ضوابط ارزیابی لرزه ای ساختمان های بتنی مورد مطالعه قرار گرفته و در نهایت یک ساختمان بتنی ۱۲ طبقه بصورت موردی ارزیابی لرزه ای شده و نحوه بهسازی آن بررسی گشته است. در فصل دوم روشهای بهسازی ساختمانهای بتنی موجود مورد بررسی قرار گرفته است. در فصل سوم در مورد مراحل مختلف بهسازی توضیحاتی داده می شود. در فصل چهارم مشخصات ساختمان مورد مطالعه و نتایج تحلیل های انجام شده بر روی آن بررسی شده است. در فصل پنجم به بهسازی ساختمان و پی آن پرداخته می شود. در پیوست اول مشخصات نرم افزار و المان های آن بررسی می گردد. در پیوست های دوم و سوم نمودارهای ظرفیت وحالات حدی المان های سازه قبل و بعد از بهسازی ارائه شده است.